

Toon leiderschap en schreef de bestaande Nederlandse Internationale Waterambitie op van 50/30 naar 75/45

Introductie

Water is wereldwijd van invloed op gezondheid, klimaat en conflict. Water is schaars en daarmee politiek. De gemaakte keuzes in het nieuwe Nederlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerkingsbeleid 'Doen waar Nederland goed in is' zijn van invloed op de toegang tot water en bepaalt wie voedsel kan produceren en wie gezond blijft. De gevolgen van klimaatverandering beïnvloeden zowel de watervoorraden als de lokale voedselsystemen. Of gebieden nu droger, natter of vervuiler worden, de gevolgen voor mens en natuur zijn onmiskenbaar. Om Agenda 2030 te verwezenlijken dient Nederland een eindsprint in te zetten en voeding, water en klimaatadaptatie in samenhang met elkaar aan te pakken. De nieuwe beleidsnota doet daar een aanzet toe. Het ambitieniveau is echter beperkt. Daarom verdienen de volgende onderwerpen extra aandacht.

Kwetsbaren nóg kwetsbaarder

De gevolgen van COVID-19 heeft de zwakte van onze water-, voedsel- en gezondheidssystemen pijnlijk blootgelegd. Daar komt de Oekraïne-crisis bovenop en dat treft de meest kwetsbaren. De hongersnood neemt in de Hoorn van Afrika met de dag toe. De kwetsbaren zijn nog kwetsbaarder geworden, dat geldt met name voor vrouwen en meisjes. Recente schattingen laten zien dat er in 2022 tot 14 miljoen ondervoede kinderen bijkomen. De effecten van chronische ondervoeding aan het begin van het leven werken een leven lang door, zowel op individueel niveau als in economisch opzicht. De inzet van Nederland op schoon water, goede sanitaire voorzieningen en voeding is dus noodzakelijk in het licht van handel en hulp. Dat móet deze Minister aanspreken.

Beperkt ambitieniveau

Nederland heeft sinds 2016 al de ambitie om tussen 2016 en 2030 30 miljoen mensen toegang te geven tot schoon drinkwater en 50 miljoen mensen toegang tot sanitaire voorzieningen. Het goede nieuws is: we zijn right on track. Nederland ligt zelfs voor op schema, meer dan 24 miljoen mensen hebben in de periode 2016-2021 toegang gekregen tot sanitaire voorzieningen en 17 miljoen mensen tot schoon drinkwater. Dat is goed nieuws en een mooi tussenresultaat voor de hele Nederlandse watersector. Tegelijkertijd is dit 'succes' wel erg makkelijk te claimen. Het herbevestigen van staand beleid straalt een zeer beperkt ambitieniveau uit. Temeer omdat deze kwantitatieve indicatoren geen inzicht geven in de manier waaróp de doelen worden bereikt. Het onderliggende beleid geeft immers aan dat de doelen op duurzame wijze moeten worden behaald¹. Dat kan en moet beter.

Toon leiderschap en verhoog de NIWA 50/30 naar 75/45

Als co-voorzitter van de VN Water Conferentie in maart 2023 moedigt Nederland andere landen en instituties aan om actiegerichte commitments te maken. Leiderschap betekent voorleven. Goede sier maken met staand beleid past daar niet bij. Daarom roept Right2Grow de Minister op om het goede en juiste voorbeeld te geven aan anderen door:

1. **De NIWA 50/30 met anderhalf te vermenigvuldigen tot NIWA 75/45.** 15 Miljoen extra mensen toegang geven tot schoon drinkwater en 25 miljoen extra mensen toegang tot sanitaire voorzieningen bieden is een nobel en realistisch streven. Juist omdat water een beleidsterrein is waarop tastbare en meetbare resultaten behaald worden die zowel de handel als hulpagenda dienen. De extra investering die hiermee gepaard gaat kan voortkomen uit de extra gelden gereserveerd voor klimaatadaptatie.
2. **Inzichtelijk maken wat de kwalitatieve voortgang is van de NIWA 50/30 op (duurzaamheid, inclusie, financiële hefboom en links tussen WASH en waterbeheer).** Suggesties hiervoor zijn:
 - Vragen om een beleidsdoorlichting door IOB. Beleidsdoorlichtingen door IOB zijn een geëigend instrument om de kwalitatieve analyse te maken.
 - Er staat een beleidsdoorlichting gepland door IOB over coherentie van Nederlands beleid op het gebied van voedselzekerheid, water en klimaat. Ook hier past de kwalitatieve analyse bij. Ons advies is om specifiek de kwalitatieve voortgang te evalueren.

Over Right2Grow

Right2Grow zet zich in voor een wereld waarin ieder kind zich volledig kan ontplooiën. Daarvoor is het nodig om de grondoorzaken van honger aan te pakken. Right2Grow gaat daarbij uit van de kracht van gemeenschappen en lokaal gedragen oplossingen. De alliantie bestaat uit meer dan 20 lokale organisaties en World Vision, Action Against Hunger, The Hunger Project, Max Foundation, Save the Children en Centre for Economic Governance and Accountability in Africa (CEGAA) uit Zuid-Afrika. Right2Grow is actief in Bangladesh, Burkina Faso, Ethiopië, Mali, Oeganda en Zuid-Soedan.

¹ Deze kwantitatieve indicatoren geven geen inzicht in de manier waaróp de doelen worden bereikt. Het onderliggende beleid geeft immers aan dat de doelen op duurzame wijze moeten worden behaald, en specifiek, dat:

- aangelegde voorzieningen duurzaam beheerd moeten worden;
- inclusief zijn, en vooral gericht zijn op de allerarmsten en kwetsbare groepen;
- door middel van het mobiliseren van additionele financiering van derde partijen (financiële hefboom);
- met beheer van natuurlijke waterbronnen, en met name met oog voor aanpassing aan klimaatverandering.